

Engelli Kişilerin Hakları Sözleşmesi

12 Nisan 2012

Türkçe

Orijinali: İspanyolca

Engelli Hakları Komitesi

Beşinci Oturum

11–15 Nisan 2011

Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol dahilinde, Engelli Hakları Komitesi'ne yapılacak bireysel başvurular üzerine bilgi notu

1. Engelli Kişilerin Hakları Sözleşmesi Ek İhtiyari Protokolü, 3 Mayıs 2008 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Protokol, bağımsız uzmanlardan oluşan bir kurul olan Engelli Hakları Komitesi'nin, Sözleşme ile tanınmış ve koruma altına alınmış hakların ihlale uğradığını iddia eden bireyler veya birden çok birey gruplarından gelen ya da onlar adına yapılan başvuruları kabul etme ve değerlendirme yetkisini tanımaktadır.
2. Sözleşmeye ve Ek İhtiyari Protokol'e Taraf olan devletlerin yetki sınırları içinde bulunan birey veya birey gruplarından gelen, ya da onlar adına yapılmış olan başvurular, Ek İhtiyari Protokolün 1 ve 2. Maddelerindeki hükümlere ve Komite'nin İç Tüzüğü'nün 55. madde ve sonrasında yer alan maddelerine tabidir.
3. Ek İhtiyari Protokol'ün 1. Maddesinin 2. fıkrası ile Komite'nin İç Tüzüğü'nün 55. Maddesinin 4. fıkrasına göre, Sözleşme'ye Taraf olup, Ek İhtiyari Protokol'e taraf olmayan hiç bir devletten gelen başvurular kabul edilemez.
4. 55. Maddenin 3. fıkrası, Komite'nin İç Tüzüğü'nün 24. Maddesi ile birlikte değerlendirildiğinde, başvurular yazılı olarak veya Taraf Devlet'e okunaklı bir kopyasının iletilebileceği alternatif bir formatta sunulmalıdır.
5. Tüm başvurular Sekreteryaya'nın resmi dilleri olan İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca'dan biri ile yapılmalıdır.
6. Komite, İç Tüzüğü'nün 68. Maddesinin 2. fıkrası dahilinde, başvuruyu yapan kişi veya mağdur olduğunu iddia eden kişinin yasal kapasitesini, bu kapasitenin başvurunun

- yöneltildiği Taraf Devletçe tanınıp tanınmadığı dikkate alınmaksızın, Sözleşmenin 12. Maddesinde yer alan standartlar uygulayarak tanır.
7. Komite mağdur olduğunu iddia eden(ler) veya onların adına başvuru yapma yetkisini bulunduran (lütfen yetkilendirme onayını gönderin, imzalı bir beyan yeterli olacaktır) kişilerden gelen başvuruları değerlendirir. Bireyler veya birey grupları adına başvuru yapan kişi, onay aldığına dair kanıt sunamaz ise, mağdur olduğunu iddia eden kişinin(lerin) neden başvuruyu kendi sunmadığını ve neden yetkilendirme onayı veremediğine dair yazılı bir açıklama sunmalıdır.
  8. Ek İhtiyari Protokol'ün 2. Maddesine göre, Komite, aşağıdaki şartlar altında başvuruyu kabul edilemez bulabilir.
    - a. Başvuru anonim olarak yapıldıysa;
    - b. Başvuru, bireysel başvuru hakkının kötüye kullanılması veya Sözleşme hükümlerine uygun değil ise;
    - c. Aynı konu, Komite tarafından daha önce incelenmiş veya başka bir uluslararası inceleme veya çözümlenme prosedürü altında incelenmiş veya incelenmekte ise
    - d. Mevcut tüm iç hukuk yollarının tüketilmemiş olmaması durumunda. Bu kuralın istisnası ise, çözüm sürecinin makul olmayan şekilde uzatılması veya etkili çözüm bulunma ihtimalinin olmaması durumlarıdır.
    - e. Başvuru asılsız veya açıkça dayanaktan yoksun ise; veya
    - f. Başvuruya konu olan olay(lar)ın, Taraf Devlet için Ek İhtiyari Protokolün yürürlüğe girmesinden önce gerçekleşmiş olması. Bu kuralın istisnası, bahsi geçen olay(lar)ın bu tarihten sonra devam etmesidir.
  9. Komite, Ek İhtiyari Protokol'ün 3. Maddesi ve İç Tüzüğü'nün 70. Maddesinin 1. fıkrasına uygun olarak, kendisine yapılmış herhangi gizli bir başvuruyu, Ek İhtiyari Protokol'ün 2. Maddesine tabi olarak Taraf Devlet'e sunabilir.
  10. Engelli Kişilerin Hakları Sözleşmesi, , Ek İhtiyari Protokol ve Komite'nin İç Tüzüğü hakkında daha fazla bilgiye bu web sitesi üzerinden ulaşabilirsiniz: <http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/CRPDIndex.aspx>.
  11. Başvuru yapmak için lütfen CPRD/C/5/3/Rev.1 dosyasında bulunan kılavuzu takip edin. Lütfen mevcut ilgili tüm belgeleri başvuruyu yaptığınız anda, iç hukuk yollarını tükettiğinizi gösteren ya da dava ile ilgili olup (mahkeme kararları, içtihat vb.) daha sonraki bir tarihte aldığınız belgeleri de gönderiniz.

